

Weerstandvermogen en risicobeheersing

Of de gemeente in staat is de gevolgen van de risico's op te vangen zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt, wordt weergegeven door de 'weerstandscapaciteit'. Onder weerstandscapaciteit verstaan we de middelen en mogelijkheden die de gemeente heeft om onverwachte, niet-begrote kosten te kunnen dekken. Het geld en de mogelijkheden bestaan onder andere uit het vrij aanwendbare gedeelte van de algemene reserve, de onbenutte belastingcapaciteit en de post onvoor-zien die in de begroting is opgenomen.

Door aandacht te hebben voor het weerstandsvermogen (= de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de daaruit te dekken risico's) kan worden voorkomen dat elke financiële tegenvaller dwingt tot bezuinigen of andere maatregelen. Voor het beoordelen van het vermogen om klappen op te kunnen vangen is inzicht nodig in de begroting en de daarin aanwezige flexibiliteit, inzicht in de omvang en achtergronden van de risico's en de aanwezige weerstandscapaciteit.

Het weerstandsvermogen is dus een indicator hoe goed de gemeente financiële tegenvallers kan opvangen zonder afbreuk te doen aan al eerder overeengekomen beleidsdoelstellingen. Daarmee wordt de gemeente minder kwetsbaar.

Ook in de paragraaf 'financiering' staat informatie over de financiële risico's (namelijk renterisico's) die een gemeente loopt.

Hoewel het perspectief niet in balans is, is er op dit moment geen aanleiding om extra te bezuinigen. In deze collegeperiode loopt het totale bedrag aan bezuinigingen op tot € 2,6 miljoen per jaar vanaf 2018. Deze bezuinigingen zijn in het meerjarenperspectief verwerkt. De tekorten die dan nog bestaan, kunnen worden afgedekt door de reserve egalisatie schommeling algemene uitkering (de 'schommel-reserve'), die door gedegen financieel beleid in het verleden is opgebouwd. Wanneer het perspectief door omstandigheden van buitenaf onverhoopt zou verslechteren, dan is de buffer voldoende van omvang om geleidelijk op deze nieuwe situatie in te spelen en aanvullend bij te sturen.

In het meerjarenperspectief zijn voor 2018, 2019, 2020 en 2021 bedragen vanuit de reserve egalisatie schommeling algemene uitkering opgenomen ten gunste van het resultaat.

Wij hanteren een voorzichtig begrotingsbeleid. Dit betekent geen voorstellen zonder dekking en geen nieuw beleid ten laste van het begrotingsresultaat.

Beleid

Volgens de financiële verordening gemeente Huizen 2017 (artikel 6) wordt bij de voorjaarsnota, de begroting en de decemberactualisering het financieel meerjarenperspectief, inclusief risicoparagraaf, geactualiseerd.

De doorrekeningen van de egalisatiereserve en de reserve egalisatie schommeling algemene uitkering geven inzicht in de weerstandscapaciteit vanuit de vrij aanwendbare reserves.

Doel van de egalisatiereserve is het opvangen van financiële tegenvallers, voor zover daarvoor niet al een beroep wordt gedaan op de reserve egalisatie schommeling algemene uitkering, en financiering van specifieke projecten. Hierbij kan de raad overigens altijd besluiten deze reserve anders in te zetten.

Doel van de reserve egalisatie schommeling algemene uitkering is het opvangen van schommelingen in de hoogte van de algemene uitkering om minder fluctuaties in de begroting te laten ontstaan. Beleid is dat toevoegingen en onttrekkingen aan de reserve afgestemd worden op het actuele meerjarenperspectief. Hierbij kan de raad overigens altijd besluiten deze reserve anders in te zetten.

Bij het berekenen van de egalisatiereserve wordt uitgegaan van een bestendige en voorzichtige benadering, waarbij ook rekening wordt gehouden met bedragen die eerder wel al bestuurlijk zijn geoormerkt omdat de dekking t.l.v. de egalisatiereserve komt, maar die nog niet budgettair vertaald zijn.

De criteria die gehanteerd worden voor vorming en vrijval van reserves worden jaarlijks door de raad vastgesteld. De laatste keer was op 9 februari 2017 (uitgangspunten 2018).

Bij het inventariseren van de risico's worden voortdurend nieuwe en bestaande risico's gesignaleerd en gekwantificeerd. Deze inventarisatie is de input voor de risicoparagraaf.

De risicoparaagraaf wordt bestuurlijk vastgesteld en door de provinciale toezichthouder beoordeeld in het kader van het financieel toezicht.

Onderscheid in weerstandscapaciteit

Bij de weerstandscapaciteit gaat het om de mogelijkheden die er zijn om financiële tegenvallers op te vangen. De weerstandscapaciteit bestaat uit de incidentele weerstandscapaciteit en de structurele weerstandscapaciteit.

Voorzieningen behoren niet tot de weerstandscapaciteit omdat het hier om 'geormerkt' geld gaat waarover niet vrij kan worden beschikt. Bij voorzieningen is de afwegingsruimte beperkt omdat de bestemming niet (of niet zonder consequenties) kan worden veranderd. Tegenover voorzieningen staan overigens ook veelal (onderhouds-)verplichtingen.

Risico-inventarisatie

Er kan sprake zijn van verschillende soorten risico's en risico's kunnen kwantificeerbaar, maar ook niet kwantificeerbaar zijn. Alleen risico's die niet op andere wijze zijn of kunnen worden afgedekt (bijvoorbeeld door verzekeringen of het treffen van voorzieningen) zijn opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Om te voorkomen dat de gemeente het beleid ingrijpend moet wijzigen of andere maatregelen moet treffen als niet afgedekte risico's zich voordoen, worden bij de voorjaarsnota, bij de begroting en bij de decemberactualisering risico's geïnventariseerd. Het monitoren van wijzigingen in de risico's is een vast onderdeel in de planning en control cyclus.

Openeinderegelingen

De begroting kent veel 'openeinderegelingen'. Deze bevinden zich binnen het sociaal domein. Budgetten hiervoor zijn niet altijd precies te voorspellen en de financiële effecten zijn niet of slechts beperkt door de gemeente te beïnvloeden. Zeker niet op de korte termijn. Gezien echter de huidige structurele ramingen voor Wmo en Jeugd in relatie tot de rekeningcijfers van 2015 en 2016, is geconcludeerd dat er sprake is van een structurele ruimte in de budgetten Wmo en Jeugd van ruim €900.000. Bij de voorjaarsnota 2017 is besloten om hiervan €500.000 ten gunste te laten komen van het op dat moment nog aanwezige begrotingstekort. Het resterende deel is in de begroting beschikbaar gehouden voor een aantal onzekerheden binnen het sociaal domein.

Via rapportages en de periodieke begrotingsactualisering worden verrassingen zo veel mogelijk voorkomen. Daarnaast zorgt de reserve sociaal domein voor egalisatie van het overgrote deel van de lasten Wmo, Jeugd en de uitvoering van de Participatiewet. Naar ons oordeel vormen de openeinderegelingen over het algemeen dan ook geen risico.

Verbonden partijen - algemeen

Uitgangspunt bij de beoordeling van begroting en jaarrekening van de verbonden partijen is dat het weerstandsvermogen voldoende is voor het dragen van de door hen geïnventariseerde bedrijfsmatige risico's. Overige risico's met betrekking tot verbonden partijen worden, voor zover deze zich kunnen voordoen, hieronder vermeld.

Gooi Natuur Reservaat (GNR)

Opzegging participantenovereenkomst door Amsterdam en wens tot uittreden provincie NH.

Op 17 juli 2013 heeft de Rechtbank Amsterdam uitspraak gedaan, waarin de vordering van Amsterdam is afgewezen. De gemeente Amsterdam is tegen deze uitspraak in hoger beroep gegaan, inmiddels heeft het gerechtshof Amsterdam uitspraak gedaan, waarin is bepaald dat Amsterdam, met in achtneming van een termijn van 5 jaar de participantenovereenkomst mag opzeggen. Dit betekent dat Amsterdam op 1 januari 2017 mag uittreden.

Door de participanten is cassatie ingesteld tegen de uitspraak van het gerechtshof Amsterdam. In cassatie volgt de Hoge Raad in zijn uitspraak op 15 april 2016 grotendeels het oorspronkelijke standpunt van GNR en de overige participanten, namelijk dat een voor onbepaalde tijd gesloten duurovereenkomst 'in beginsel opzegbaar' is, maar de bedoeling van partijen kan zo'n overeenkomst onopzegbaar maken. In zo'n geval kan een partij alleen nog van de duurovereenkomst af met een geslaagd beroep op (1) de redelijkheid en billijkheid, of (2) onvoorziene omstandigheden.

De Hoge Raad oordeelt dat GNR en de overige participanten aannemelijk hebben gemaakt dat de participatie in het GNR naar de bedoeling van de partijen onopzegbaar is door de samenhang tussen de participantenovereenkomst en (art.3 van) de statuten.

Dat rechtvaardigt het vermoeden dat de participatie niet door opzegging kan eindigen.

Amsterdam kan proberen om nog tegenbewijs te leveren maar daarvoor lijkt de Hoge Raad weinig ruimte te bieden. De zaak wordt in dat geval verwezen naar het Gerechtshof in Den Haag. Indien Amsterdam dat niet doet (of het bewijs niet kan leveren) eindigt daarmee het geschil en blijft Amsterdam dus participant van GNR. Door de uitspraak van de Hoge Raad staat dan vast dat een participant niet eenzijdig zijn bijdragen kan opzeggen of wijzigen. Dat kan alleen in overleg of na een statutenwijziging waarvoor een 2/3e meerderheid vereist is.

Naar aanleiding van de uitspraak van de Hoge Raad zullen de overige participanten nader overleggen. De samenwerkingsovereenkomst van de participanten moet geactualiseerd worden. Knelpunten hierbij zijn de wens van Amsterdam om uit te treden en de wens van de provincie zijn bijdrage te fixeren op €510.000 per jaar. Meest recente ontwikkeling is de wens van de provincie om ook uit te treden uit het GNR. Vooralsnog wordt met deze wensen geen rekening gehouden. Dit zou betekenen een verder oplopen van de bijdrage van de Gooise gemeenten met globaal €1.100.000 met een Huiser aandeel van circa €220.000. Gezien echter de uitspraak van de Hoge Raad wordt met dit risico geen rekening gehouden.

Over een nieuwe samenwerkingsovereenkomst wordt onderhandeld door de participanten. In de risicoparagraaf blijft de nadeel-post gehandhaafd.

Structureel ziekteverzuim / kosten inhuur

Binnen de organisatie is al langere tijd sprake van een hoog ziekteverzuim (ca 6%). Daar waar nodig moet, om de continuïteit van de werkzaamheden niet in gevaar te brengen, worden overgegaan tot de inhuur van externen voor de opvang van de werkzaamheden bij verschillende afdelingen. Daarbij wordt selectief omgegaan met inzet van externe vervangers en wordt in iedere situatie eerst gekeken of er alternatieve oplossingen kunnen worden bedacht. Daar waar geen uitstel mogelijk is moet tot de inzet van externe krachten worden overgegaan. Afgelopen jaren is ca 44% van de middel- tot langdurig zieken vervangen.

In een nog steeds vergrijzende organisatie, zo is ruim de helft van het personeel boven de 50, is het niet vreemd dat het aantal ernstige ziektes en het gemiddelde ziekteverzuim-percentages toeneemt. Om voor zover mogelijk het toenemend ziekteverzuim beter in de grip te krijgen, en kosten van inhuur te beperken, wordt gewerkt aan de actualisatie van het ziekteverzuimbeleid waarbij de focus met name zal liggen op het beïnvloedbare verzuim en versterking van de rol van het lijnmanagement bij de ziekteverzuimbegeleiding.

Planschade

De gemeente kan een financieel risico lopen wanneer er schadevergoeding moet worden betaald uit hoofde van planschade claims op grond van de Wet ruimtelijke ordening.

In het kader van de eerste partiële herziening van het bestemmingsplan Hoofdwinkelcentrum is 16 september 2014 een verzoek om tegemoetkoming in planschade ingediend voor een aantal panden aan de Ceintuurbaan. Op 30 juni 2015 is, conform het advies van de extern deskundige, het verzoek afgewezen. Betrokkenen hebben hier tegen bezwaar gemaakt. Wij hebben die bezwaren op 10 maart 2016 ongegrond verklaard. Hiertegen is beroep bij de rechtbank ingesteld. Op 15 juni 2017 heeft de rechtbank echter laten weten dat het beroep is ingetrokken. Hiermee is de procedure dus beëindigd. Voor het overige zijn er thans geen verzoeken om toekenning van een vergoeding wegens planschade als hier bedoeld aanhangig bij ons college dan wel waarop in bezwaar of beroep moet worden beslist.

Deze risicopost komt hiermee dus te vervallen.

Grondexploitatie

De actualisatie van de grondexploitaties, de risico's en de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie komen terug in de paragraaf grondbeleid. De exploitatiebegrotingen worden tenminste jaarlijks herzien.

Het risicoprofiel wordt uiteindelijk bepaald en vertaald door opvattingen omtrent ontwikkelingen en de weging daarvan geprojecteerd op datgene dat voorcalculatorisch was bepaald en besloten. Uiteinde-

lijk kan dit er toe leiden dat grondprijzen onder druk van de markt moeten worden aangepast, de kostenverdeling tussen koper en verkoper een andere verhouding krijgt, de tijdlijn voor het maken van kosten en het genereren van opbrengsten moet worden aangepast. Een uiterste conclusie kan zijn dat een project volledig in de ijskast gaat of wordt afgeblazen. Al deze omstandigheden vertalen zich uiteindelijk in een aangepaste grondexploitatie. Een risico dat nog niet vertaald is of waarvan de omvang ongewis is, wordt opgenomen in de risicoparagraaf. Er zijn geen algemene risicoreserves voor grondexploitaties en ook geen reserves gekoppeld aan een complex. Wel is in de algemene reserve een buffer opgenomen voor risico's.

Het verwachte eindresultaat voor de totaliteit van alle in exploitatie genomen complexen bedraagt afgerond € 849.500 voordelig. Dit betekent niet dat er geen risico's zijn.

Voor ingeschatte waardevermindering van gemeentelijke eigendommen kan worden beschikt over een voorziening herwaardering gemeentelijke eigendommen.

De raad krijgt jaarlijks bij de begrotingsbehandeling een overzicht van de inzet op de voorziening. Dit is op 26 mei 2014 toegezegd.

Op 21 mei 2014 heeft de raad ingestemd met het instellen van een voorziening herwaardering gemeentelijke eigendommen in verband met ingeschatte waardeverminderingen van gemeentelijke eigendommen. Met de voorziening worden ingeschatte waardeverminderingen niet direct geëffectueerd door op de eigendommen af te boeken, maar worden bedragen gestort in de voorziening, zodat eventueel waardeherstel in de toekomst via de voorziening kan worden verwerkt. Daadwerkelijke afwaardering is afhankelijk van de definitieve bestemming van de eigendommen en marktontwikkelingen.

Bij het vormen van de voorziening is een bedrag van € 1.000.000 gestort. Bij het vaststellen van de jaarrekening 2014 is dit bedrag naar beneden bijgesteld, afgestemd op o.a. het toen begrote eindresultaat van de grondexploitatie Oude Haven 3e fase. In 2015 is een bedrag voor verwachte waardevermindering aan de voorziening toegevoegd als gevolg van de beëindiging van de samenwerkingsovereenkomst voor het Hoofdwinkelcentrum. Voorts is bij de jaarrekening 2015 voor strategische waardevermindering een bedrag aan de voorziening toegevoegd. Bij de decemberactualisering 2016 heeft eveneens een storting in de voorziening plaatsgevonden vanwege een herberekening van de al opgenomen waardecorrectie.

Op 15 december 2016 heeft de raad de grondexploitatie Oude Haven 3e fase vastgesteld. Op basis van de (gewijzigde) planopzet is de grond getaxeerd. Dit heeft tot een aanmerkelijk hogere opbrengstraming geleid. Annex hieraan is de voorziening herwaardering gemeentelijke eigendommen neerwaarts bijgesteld met € 662.000 ten gunste van het begrotingsresultaat.

Op 16 maart 2017 heeft de raad ingestemd met het bereikte akkoord met Visser Bouwmaatschappij B.V. over de herontwikkeling van het Keucheniusgebied. Tevens heeft de raad ingestemd met een extra storting in de voorziening herwaardering gemeentelijke eigendommen van € 160.000, ten laste van het rekeningresultaat 2016, zijnde het verschil tussen de eerder getaxeerde waarde van € 2.100.000 en de thans voorziene grondopbrengst van € 1.940.000.

De huidige stand van de voorziening per ultimo 2017 bedraagt € 3.205.239.

De voorziening wordt ingezet of valt vrij op het moment dat gronden / eigendommen een definitieve bestemming krijgen en de waardeverandering van het gemeentelijk eigendom definitief is. Bij de decemberactualisering 2017 zal op basis van geactualiseerde WOZ-waarden worden berekend welke aanvullende storting of onttrekking eventueel nog noodzakelijk is.

Vennootschapsbelasting

Per 1 januari 2016 zijn overheidslichamen, en daarmee ook gemeenten, belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. De nieuwe wet beoogt de activiteiten van de gemeente in de heffing te betrekken waarmee de gemeente deelneemt aan het economisch verkeer en in concurrentie treedt met de private sector. De gemeente is belastingplichtig voor zover zij een onderneming drijft.

De gemeente Huizen heeft geïnventariseerd welke activiteiten mogelijk als belastingplichtig zijn aan te merken. Na het afsluiten van het boekjaar 2016 is beoordeeld of de activiteiten en/of cijfers zodanig zijn gewijzigd dat de uitkomsten van de eerdere toetsing aanpassing behoeven. Een extern fiscaal adviseur heeft de uitkomsten van de gemeente getoetst op basis van wet en jurisprudentie. De conclusie van het onderzoek is dat het grondbedrijf van de gemeente mogelijk belastingplichtig is. Overige belastingplichtige activiteiten zijn niet vastgesteld.

Grondexploitaties

De gemeente heeft in 2016 geen gronden verkocht, met uitzondering van de grond van de Koningin Wilhelminaschool voor € 1,- (waarbij tevens een vergoeding voor plankosten van € 17.000,- is betaald). Vanwege de beperkte omvang van de inkomsten heeft het grondbedrijf in 2016 geen positief fiscaal resultaat behaald, zodat ook geen belastinglast voor dat jaar is ontstaan. Eventuele toekomstige positieve fiscale resultaten zullen worden betrokken bij de jaarlijkse actualisering van de grondexploitaties.

Overige activiteiten

Voor het merendeel van de activiteiten van de gemeente wordt niet voldaan aan de criteria van het fiscale ondernemerschap en is mogelijk een vrijstelling van toepassing. Een aantal activiteiten, dat voldoet aan meerdere criteria voor een belastingplicht, is momenteel verlieslatend, zoals de havenexploitatie. Voor de activiteit lijkbezorging kan mogelijk een positief resultaat ontstaan, waardoor in dat geval sprake zal zijn van belastingplicht. Het resultaat van deze activiteiten wordt in ieder geval gevolgd, omdat bij een structurele winst sprake zal zijn van een belastingplicht.

Bij de verhuur van vastgoed door de gemeente is geen sprake van een belastingplicht, omdat dit cluster gekwalificeerd wordt als passief vermogensbeheer. Dit is mede gebaseerd op onlangs gepubliceerde, interne richtlijnen van de Belastingdienst. Tevens is bij de verhuur van vastgoed geen winst te verwachten, zodat er geen sprake is van een belastingplicht.

Conclusie

De gemeente neemt het standpunt in dat geen sprake is van overige belastbare activiteiten anders dan het grondbedrijf. Op basis daarvan heeft de gemeente voor de jaarrekening 2016 geen rekening hoeven te houden met een belastinglast. Ook voor de komende jaren zal dit het uitgangspunt zijn. De realisatiecijfers en de feitelijke omstandigheden van 2018 zullen echter leidend zijn voor de werkelijke bepaling van de eventueel verschuldigde vennootschapsbelasting in 2018. Mocht er sprake zijn van belastingplicht dan zal hiervan rapportage plaatsvinden via voorjaarsnota, begroting of decemberactualisering.

Parameters:

■ Onbenutte belastingcapaciteit

○ OZB (artikel 12)	8.200.000	structureel
○ Afvalstoffenheffing	-	
○ Rioolheffing	-	
○ Begraafplaatsen	huidig tekort	
○ Markt	huidig tekort	
○ Leges	-	
○ Hondenbelasting	250.000	structureel
○ Toeristenbelasting	-	
○ Bestuurlijke boete	-	

■ Onvoorzien

	<u>230.000</u>	incidenteel
Totale weerstandscapaciteit uit exploitatie	8.680.000	

■ Reserves per 1-1-2018

○ Egalisatiereserve	8.079.140	incidenteel
○ Reserve egalisatie schommeling algemene uitkering	7.806.193	incidenteel
○ Stille reserves	-	
Totale weerstandscapaciteit uit vermogen	15.885.333	

Totale weerstandscapaciteit

24.565.333

■ Kengetallen

	<u>Rekening 2016</u>	<u>Begroting 2017</u>	<u>Begroting 2018</u>
○ Netto schuldquote	-48%	-35%	-27%
○ Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	-83%	-78%	-76%
○ Solvabiliteitsratio	77%	79%	77%
○ Grondexploitatie	3%	-1%	2%
○ Structurele exploitatieruimte	4%	0%	-0,9%
○ Belastingcapaciteit	90%	87%	90%

	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
o Netto schuldquote	-22%	-17%	-13%
o Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	-76%	-75%	-72%
o Solvabiliteitsratio	77%	77%	77%
o Grondexploitatie	-2%	-1%	0%
o Structurele exploitatieruimte	-0,2%	0,1%	0,2%
o Belastingcapaciteit	94%	93%	92%

N.B. kengetallen begroting 2017 zijn zoals opgenomen in de primitieve begroting 2017

Toelichting

Onbenutte belastingcapaciteit

Heeft een gemeente over lange tijd grote financiële tekorten (d.w.z. aanmerkelijk en structureel) op de begroting, dan kan de gemeente om extra geld uit het gemeentefonds vragen. De gemeente levert haar financiële zelfstandigheid voor een deel in en krijgt een zogenoemde artikel 12-status.

De Financiële-verhoudingswet (Fvw) bepaalt dat de eigen inkomsten van de gemeente een bepaald 'redelijk' peil moeten hebben om in aanmerking te komen voor een aanvullende uitkering en de gemeente moet zorgen dat de financiële situatie verbetert.

Een gemeente krijgt het extra geld voor 1 jaar of meerdere jaren. Het is de bedoeling dat de gemeente daarna financieel weer op eigen benen kan staan.

De procedure om voor artikel 12 steun in aanmerking te komen is met ingang van 2017 gewijzigd. De VNG heeft hiervoor ook advies aan de minister uitgebracht.

De VNG vindt o.a. dat er een wettelijke grondslag moet komen voor het gebruik van de vijf financiële kengetallen (vanaf de begroting 2016 en de rekening 2015) bij de artikel 12 procedure voor een oordeel over de financiële vermogenspositie van een gemeente. Daarbij vraagt de VNG ook om aanpassing van het huidige financiële kengetal "belastingcapaciteit" dat de woonlasten van een gemeente vergelijkt met andere gemeenten. In een gemeente met relatief dure huizen en een gemiddeld OZB-tarief resulteert het huidige kengetal in een belastingcapaciteit die ver boven de 100% ligt. Terwijl in een gemeente met juist relatief goedkope huizen en een gemiddeld OZB-tarief dit resulteert in een belastingcapaciteit die veel lager ligt dan 100%. Deze informatie is weinig zinvol voor een oordeel of er nog ruimte is om de belastingopbrengst in een gemeente te verhogen en is daarom van weinig nut voor een oordeel over de financiële positie van de gemeente. De VNG heeft daarom geadviseerd de vormgeving van het financiële kengetal "belastingcapaciteit" in de ministeriele regeling te heroverwegen.

Artikel 12, tweede lid, van de Financiële-verhoudingswet bepaalt dat een gemeente, om in aanmerking te komen voor een aanvullende uitkering, een aanmerkelijk en structureel tekort op de begroting moet hebben. De term aanmerkelijk en structureel tekort heeft zowel betrekking op de hoogte van het tekort alsook op de duur.

De hoogte is vastgesteld in het Besluit financiële verhouding 2001. Een aanmerkelijk tekort is een tekort dat groter is dan 2% van de som van de uitkering uit het gemeentefonds (algemene uitkering, decentralisatie-uitkering, integratie-uitkeringen) en de OZB-capaciteit. Bij de bepaling van de OZB-capaciteit wordt uitgegaan van de volledige WOZ-waarde.

Een tekort wordt als structureel en reëel beschouwd als naast de begroting ook de meerjarenraming in alle jaren niet sluitend is.

De Financiële-verhoudingswet bepaalt dat de eigen inkomsten van een gemeente, om in aanmerking te komen voor een aanvullende uitkering, een bepaald 'redelijk' peil hebben. Om dat te kunnen beoordelen moet duidelijk zijn welke eigen inkomsten daarbij worden betrokken en wat een redelijk peil is. Dit is vastgesteld in artikel 4 van de Regeling aanvullende uitkering gemeentefonds en omvat de eigen inkomsten uit:

- de onroerende zaakbelastingen (OZB). De OZB-tarieven liggen in Huizen onder de percentages die gelden voor toelating tot artikel 12. Daarom is hier sprake van onbenutte belastingcapaciteit;
- de afvalstoffenheffingen en reinigingsrechten. Deze moeten kostendekkend zijn. Dat is in Huizen het geval. De weerstandscapaciteit is daarom nihil;
- de rioolheffingen. Deze moeten kostendekkend zijn. Dat is in Huizen het geval. De weerstandscapaciteit is daarom nihil.

De weerstandscapaciteit vanuit belastingexploitaties is beperkt. De meeste tarieven zijn kostendekkend of er is om politiek-bestuurlijke overwegingen gekozen voor marktconforme tarieven. Als er wettelijke tarieven zijn voorgeschreven, hebben deze uiteraard geen belastingcapaciteit.

Huizen kent geen hondenbelasting. Omdat deze wel zou kunnen worden ingevoerd, is er sprake van onbenutte belastingcapaciteit. Het opgenomen bedrag is op basis van de gemiddelde regionale tarieven.

Voor de toeristenbelasting is het beleid om eens in de vijf jaar te verhogen, waarbij de inflatie wordt ingehaald omdat anders onwerkbaar tarieven ontstaan. In 2017 is het tarief verhoogd voor de toeristenbelasting voor overnachtingen op campings. Voor hotels geldt een percentage van de overnachtingsprijs. Sinds de invoering in 2006 is dit dus de tweede verhoging.

Op basis van de gemiddelde regionale tarieven is er geen belastingcapaciteit.

Om de overlast in de openbare ruimte aan te pakken hanteert de gemeente Huizen sinds 1 januari 2009 de bestuurlijke strafbeschikking overlast. Hierbij legt de gemeente namens en onder verantwoordelijkheid van het OM (Openbaar Ministerie) strafrechtelijke boetes op. De proces-verbaal vergoedingen voor de handhavende taken door buitengewoon opsporingsambtenaren, welke vergoedingen overigens niet kostendekkend waren, zijn per 1 januari 2015 komen te vervallen door een bezuinigingsmaatregel van het Rijk.

De mogelijkheid bestaat voor een bestuurlijke boete te kiezen, zonder dat de baten daarvan naar het rijk verdwijnen. Omdat hiervoor zou kunnen worden gekozen is er sprake van onbenutte belastingcapaciteit. Gevolg daarvan is dat de gemeente zelf het innen en afhandelen van de boetes moet verzorgen. De verwachting is dat de kosten daarvan niet opwegen tegen de opbrengsten.

Onvoorzien

In de begroting is een post voor onvoorziene uitgaven opgenomen. Dit wordt aangemerkt als incidentele weerstandscapaciteit.

Reserves

De reserves die weerstandscapaciteit opleveren, moeten rentevrij zijn. Wanneer er geen aangetrokken geldleningen zijn dan mag er m.i.v. 2017 volgens het nieuwe BBV geen rentevergoeding over het eigen vermogen (reserves) worden berekend en ook geen rente meer als dekking in de begroting worden gebruikt.

In de gemeente Huizen wordt, volgens een bestendige gedragslijn, aan de egalisereserve, de reserve egalisatie schommeling algemene uitkering en de reserve arbeidsvoorwaarden rente toegevoegd. Dit mag niet meer omdat er geen aangetrokken geldleningen zijn.

Toevoegingen aan reserves, als de raad daartoe expliciet besluit, mogen (uiteraard) wel. Daarom worden er met ingang van de begroting 2017, om de bovengenoemde reserves vrij aanwendbaar te houden, via resultaatbestemming toevoegingen gedaan. Deze resultaatbestemmingen komen ten laste van het bruto begrotingsresultaat. Voor de berekening van de toevoegingen aan de reserves wordt een disconteringspercentage van 2 gehanteerd.

Alle overige reserves zijn niet rentevrij en leveren dus geen weerstandscapaciteit op.

Bij de reserve arbeidsvoorwaarden gaat het om gebonden middelen, daarom wordt deze reserve niet meegenomen als weerstandscapaciteit.

De weerstandscapaciteit vanuit de reserves betreft dus feitelijk de egalisereserve en de reserve egalisatie schommeling algemene uitkering. Het opgenomen bedrag voor de egalisereserve is de stand per ultimo 2017, na resultaatbestemming 2016. De reserve egalisatie schommeling algemene uitkering is eveneens naar de stand per ultimo 2017.

Tegenover de egalisereserve staan openbare reserveringen en vertrouwelijke oormerkingen die nog niet budgettair vertaald zijn. Ook nog niet budgettair vertaald is de prognose van het verwachte eindresultaat van alle grondexploitaties (prognose begroting 2018).

Bij elk beslismoment bij bestemming van de egalisereserve wordt bezien of de vrije ruimte (nog) toereikend is voor de (vertrouwelijke) oormerkingen/reserveringen die daar tegenover staan. Als dit niet meer het geval is, zullen oplossingsrichtingen worden uitgewerkt om deze tekorten weg te nemen.

Bij stille reserves is de marktwaarde van bezittingen hoger is dan de boekwaarde. Stille reserves verhogen de weerstandscapaciteit. De gemeente heeft geen stille reserves.

Kengetallen

De kengetallen zijn instrumenten om onderlinge verhoudingen tussen bepaalde (financiële) onderdelen van een begroting of een balans uit te drukken en helpen, in hun onderlinge samenhang, bij het verkrijgen van inzicht in de financiële positie van een gemeente. Daarmee geven deze kengetallen ook informatie over de weerbaarheid en wendbaarheid van de gemeentelijke begroting. De kengetallen zijn ook relevant bij de beoordeling of een gemeente in aanmerking komt voor een aanvullende uitkering.

Met ingang van de begroting 2016 (en de jaarstukken 2015) moeten gemeenten in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing de volgende kengetallen opnemen: netto schuldquote, solvabiliteitsratio, grondexploitatie, structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit. Deze vijf kengetallen moeten in samenhang informatie geven over de financiële positie en over de weerbaarheid en wendbaarheid van de gemeente. De kengetallen worden niet extern genormeerd. Hoe de kengetallen berekend moeten worden, is vastgelegd in een ministeriële regeling (Staatscourant, 201619).

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Ook wordt in beeld gebracht in hoeverre er sprake is van verstrekte leningen. Dit is relevant omdat er bij verstrekte leningen een risico bestaat dat deze niet worden terugbetaald. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De schuldquote van Huizen kan als "zeer goed" worden aangemerkt.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid. De solvabiliteitsratio is het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Huizen kan als zeer solvabel worden aangemerkt.

De grondexploitatie is van belang voor de financiële positie van de gemeente, omdat de boekwaarde van de grond moet worden terugverdiend bij verkoop. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten exclusief mutaties reserves.

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage. Het kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. De VNG waardeert een score hoger dan 0,6 als 'voldoende', een score tussen 0 en 0,6 als 'matig' en een score van 0 als 'onvoldoende'. De Huizer begrotingsruimte is binnen deze normen in 2018 onvoldoende. Voor de jaren daarna kan de structurele begrotingsruimte als matig worden gekwalificeerd.

De ruimte die een gemeente heeft om de belastingen te verhogen, kan worden gerelateerd aan de totale woonlasten. De woonlasten bestaan uit de OZB, de rioolheffing en afvalstoffenheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde. De woonlasten voor een meerpersoonshuishouden worden vergeleken met het landelijk gemiddelde. Cijfers worden jaarlijks gepubliceerd door het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden van de Rijksuniversiteit van Groningen (Celo).

Woonlasten onder het landelijk gemiddelde waardeert VNG als 'voldoende', woonlasten tussen het landelijk gemiddelde en 120% hiervan als 'matig' en woonlasten hoger dan 120% als 'onvoldoende'. De Huizer woonlasten bevinden zich ruim onder het landelijk gemiddelde en scoren binnen de normering van VNG 'voldoende'.

Tot slot voldoet Huizen aan de wettelijke renterisiconorm en kasgeldlimiet voor de financiering (zie hiervoor de paragraaf financiering bij deze begroting).

Oordeel

De hierboven vermelde indicatoren en normen zijn een grofmazig instrument om een uitspraak te kunnen doen over de financiële positie van een gemeente. Als een indicator onvoldoende scoort of meerdere jaren op rij verslechtert, kan dit aanleiding zijn om bij te sturen. De bovenstaande indicatoren verhouden zich echter “goed tot zeer goed” tot de normen, met uitzondering van de structurele begrotingsruimte, welke als matig wordt bestempeld. Gelet echter op het uitstekende weerstandsvermogen geven de indicatoren geen aanleiding voor bijstelling van het beleid.

In totaliteit beoordelen wij de weerstandscapaciteit dan ook als “goed” op basis van de beschikbare structurele weerstandscapaciteit ten opzichte van de structurele begrotingspositie, waarin de gekwantificeerde risico's zijn opgenomen. Daarnaast kan worden beschikt over incidentele weerstandscapaciteit in de vorm van de vrije aanwendbare reserves, de post onvoorzien en, binnen de algemene reserve, over een buffer voor risicobeheer. Huizen heeft geen schulden, lage lasten en een goede reservepositie. De grondexploitaties zijn actueel en er worden in totaliteit geen verliezen verwacht. De aanwezige reserves zijn voldoende voor het opvangen van de eventuele risico's.

Recapitulatie Risicoparagraaf		x € 1.000				
TV	Programma	2017	2018	2019	2020	2021
	Algemeen bestuur en dienstverlening -					
	Openbare orde en veiligheid					
1.1	Brandweer / bluswatervoorzieningen	nadeel	nadeel	nadeel	nadeel	nadeel
	Beheer en inrichting openbare ruimte					
5.7	Goois Natuurreservaat: wens tot uittreden Amsterdam en provincie Noord Holland	nadeel	nadeel	nadeel	nadeel	nadeel
5.7	Goois Natuurreservaat: (Onderzoek) samenwerking met nieuwe participanten	voordeel	voordeel	voordeel	voordeel	voordeel
	Sociale infrastructuur					
4.2	Reactivering investeringen onderwijs	-78	-113	-114	-114	-114
4.2	Vertrek Mytyschool De Trappenberg		-300	0	0	0
5.2	Herziening btw-regime sportaccommodaties	nadeel	nadeel	nadeel	nadeel	nadeel
	Maatschappelijke ondersteuning					
6.3	Bijzondere bijstand	nadeel	nadeel	nadeel	nadeel	nadeel
	Ruimtelijke en economische ontwikkeling					
8.1	Privatisering gemeentelijke bouwplantoetsing	nadeel	nadeel	nadeel	nadeel	nadeel
	Financiën en algemene dekkingsmiddelen -					
	Overige					
	Invoering belastingplicht vennootschapsbelasting	nadeel	nadeel	nadeel	nadeel	nadeel
	Structureel ziekteverzuim		nadeel	nadeel	nadeel	nadeel
	Totaal risicoparagraaf	-78	-413	-114	-114	-114
	waarvan tekortverminderend	0	0	0	0	0
	waarvan tekortverhogend	-78	-413	-114	-114	-114

Toelichting risicoparagraaf

Programma Algemeen bestuur en dienstverlening

Wijzigingen t.o.v. peilmoment voorjaarsnota 2017:

- -

Programma Openbare orde en veiligheid

Wijzigingen t.o.v. peilmoment voorjaarsnota 2017:

- -

Bluswatervoorzieningen

Er zal nog onderzocht worden door de Veiligheidsregio of een aanpassing van de bluswatervoorzieningen in de buitengebieden van de gemeente noodzakelijk is.

Programma Beheer en inrichting openbare ruimte

Wijzigingen t.o.v. peilmoment voorjaarsnota 2017:

- GNR doorontwikkeling organisatie en transitiebijdrage: financieel vertaald middels motie M-3
Uitvoering taken vanuit inventarisatie voorjaarsnota 2017

Stichting Gooisch Natuurreservaat

Opzegging participantenovereenkomst door Amsterdam en wens tot uittreden provincie NH.

Op 17 juli 2013 heeft de Rechtbank Amsterdam uitspraak gedaan, waarin de vordering van Amsterdam is afgewezen. De gemeente Amsterdam is tegen deze uitspraak in hoger beroep gegaan, inmiddels heeft het gerechtshof Amsterdam uitspraak gedaan, waarin is bepaald dat Amsterdam, met in achtneming van een termijn van 5 jaar de participantenovereenkomst mag opzeggen. Dit betekent dat Amsterdam op 1 januari 2017 mag uittreden. Inmiddels is door de participanten cassatie ingesteld tegen de uitspraak van het gerechtshof Amsterdam. Verdeling van de netto bijdrage van Amsterdam over de overige deelnemers betekent dat de netto bijdrage van Huizen prijspeil 2015 stijgt vanaf 2017 met afgerond € 24.000 per jaar bij ongewijzigd beleid.

In cassatie volgt de Hoge Raad in zijn uitspraak op 15 april 2016 grotendeels het oorspronkelijke standpunt van GNR en de overige participanten. Een voor onbepaalde tijd gesloten duurovereenkomst is weliswaar 'in beginsel opzegbaar', maar de bedoeling van partijen kan zo'n overeenkomst onopzegbaar maken. In zo'n geval kan een partij alleen nog van de duurovereenkomst af met een geslaagd beroep op (1) de redelijkheid en billijkheid, of (2) onvoorziene omstandigheden.

De Hoge Raad oordeelt dat GNR en de overige participanten aannemelijk hebben gemaakt dat de participatie in het GNR naar de bedoeling van de partijen onopzegbaar is door de samenhang tussen de participantenovereenkomst en (art.3 van) de statuten.

Dat rechtvaardigt het vermoeden dat de participatie niet door opzegging kan eindigen.

Amsterdam kan proberen om nog tegenbewijs te leveren maar daarvoor lijkt de Hoge Raad weinig ruimte te bieden. De zaak is verwezen naar het Gerechtshof in Den Haag waar Amsterdam – als zij dat zou willen – kan proberen dat tegenbewijs te leveren.

Indien Amsterdam dat niet doet (of het bewijs niet kan leveren) eindigt daarmee het geschil en blijft Amsterdam dus participant van GNR. Door de uitspraak van de Hoge Raad staat dan vast dat een participant niet eenzijdig zijn bijdragen kan opzeggen of wijzigen. Dat kan alleen in overleg of na een statutenwijziging waarvoor een 2/3e meerderheid vereist is.

Naar aanleiding van de uitspraak van de Hoge Raad zullen de overige participanten nader overleggen. De samenwerkingsovereenkomst van de participanten moet geactualiseerd worden. Knelpunten hierbij zijn de wens van Amsterdam om uit te treden en de wens van de provincie zijn bijdrage te fixeren op € 510.000 per jaar. Meest recente ontwikkeling is de wens van de provincie om ook uit te treden uit het GNR. Vooralsnog wordt met deze wensen geen rekening gehouden. Dit zou betekenen een verder oplopen van de bijdrage van de Gooise gemeenten met globaal € 1.100.000

met een Huizer aandeel van circa € 220.000. Over een nieuwe samenwerkingsovereenkomst wordt onderhandeld door de participanten. In de risicoparagraaf blijft de nadeel-post gehandhaafd.

Samenwerking met nieuwe participanten

Het GNR is een kleine organisatie. Samenwerking met andere partners moet leiden tot besparingen op het apparaat en vermindering van risico's en kwetsbaarheden. Daarnaast wordt gestreefd om nieuwe partners aan te trekken die een financiële bijdrage leveren en daardoor een mogelijk lagere bijdrage van de huidige participanten. Vooralsnog is de focus gericht op doorontwikkeling van het GNR tot een stabiele organisatie.

Programma Sociale infrastructuur

Wijzigingen t.o.v. peilmoment voorjaarsnota 2017:

- Tijdelijke huisvesting Maria Montessorischool: financieel vertaald middels motie M-3 Uitvoering taken vanuit inventarisatie voorjaarsnota 2017.
- Actieplan Evenementen: bij de voorjaarsnota 2017 financieel vertaald vanaf 2019 middels motie M-3 Uitvoering taken vanuit inventarisatie voorjaarsnota 2017.
- Reactivering onderwijsinvesteringen: de voor de Rehobothschool en de Springplank opgenomen bedragen zijn financieel vertaald middels motie M-3 Uitvoering taken vanuit inventarisatie voorjaarsnota 2017

Lokaal onderwijsbeleid; reactivering investeringen

Een aantal jaren geleden is nagegaan wat de financiële gevolgen zouden zijn bij een reactivering van alle onderwijsaccommodaties.

Op basis van het Integraal Huisvestingsplan (IHP) is er duidelijkheid voor welke gebouwen voor de gemeente een reële continuïteitsverplichting bestaat.

De lijst van geheractiveerde investeringen is, op basis van het IHP, aangepast en er heeft een paar jaar geleden een nadere risicoanalyse plaatsgevonden. Daarbij is toen vastgesteld dat de continuïteitsverplichting zich niet voor alle investeringen ineens zal voordoen. Er is een oplopend risicoprofiel vastgesteld, waarbij voor 2017 die investeringen zijn opgenomen die in de periode tot en met 2021 als gevolg van afschrijving mogelijk in aanmerking komen voor de continuïteitsverplichting. Voor de jaren daarna wordt steeds een langere periode als risico opgenomen, waarbij 2019 het volledige risico weergeeft.

In de huidige bedragen zijn het Holleblokcomplex, Kon.Wilhelminaschool, Beatrixschool, Tweemaster (Koers) de voormalige Eben Haëzerschool (Visserstraat) de Huizermaatschool en de Wijngaard niet meer opgenomen. Als gevolg van de financiële vertaling in de voorjaarsnota 2017 van de motie Bource, zijn de in deze risicopost opgenomen bedragen voor Rehobothschool en de Springplank komen te vervallen.

Lokaal onderwijsbeleid: Vertrek Mytylschool De Trappenberg

In de loop van 2018 zal de Mytylschool De Trappenberg verhuizen naar Hilversum. Als gevolg hiervan zal de algemene uitkering vanaf 2019 lager gaan uitvallen (i.v.m. daling aantal leerlingen). Deze lagere algemene uitkering (afgerond € 210.000) is bij de begrotingsactualisering van juni financieel vertaald in de begroting onder gelijktijdige vrijval van de hiervoor opgenomen post (van € 300.000) in de risicoparagraaf. Het financieel meerjarenperspectief is hierdoor structureel verbeterd met € 90.000. De risicopost voor 2018 van € 300.000 blijft nog gehandhaafd in verband met het mogelijke risico van het afboeken van de restant boekwaarde Mytylschool en mogelijke kosten van afvoeren van de noodlokalen.

Herziening btw-regime sportaccommodaties

Het btw-regime voor het ter beschikking stellen van sportaccommodaties door gemeenten gaat wellicht veranderen. Het ministerie van Financiën was van plan om in het Belastingplan 2015 een btw-vrijstelling in te voeren voor de terbeschikkingstelling van sportaccommodaties door gemeenten. Deze valt nu nog onder het lage btw-tarief als sprake is van gelegenheid tot sportbeoefening. Dit naar aanleiding van jurisprudentie. Een verkenning laat zien dat het op jaarbasis gaat om een nadeel voor gemeenten van circa € 200 miljoen structureel omdat gemeenten de btw op de investeringen in sportvoorzieningen niet meer kunnen aftrekken.

De VNG heeft verzocht om de jurisprudentie nogmaals kritisch tegen het licht te houden. Het ministerie van Financiën onderzoekt de voorgenomen maatregel. Het is echter nu nog niet duidelijk of en wanneer het btw-regime voor sportaccommodaties wijzigt. De nadeel risicopost blijft gehandhaafd.

Programma Maatschappelijke ondersteuning

Wijzigingen t.o.v. peilmoment voorjaarsnota 2017:

- -

Bijzondere bijstand

Ondanks dat de economie weer aantrekt en de werkloosheid daalt, stijgt daarentegen het aantal bijstandsgerechtigden nog steeds. Ook in Huizen is dit het geval.

Het rijk voorziet pas in 2018 een daling van het aantal bijstandsklanten. Gevolg is nog steeds een toename van de vraag naar bijzondere bijstand, schuldhulp- en andere minimaregelingen. Betreffende budgetten van deze open-einde-regelingen zijn mogelijk vanaf 2017 niet meer toereikend.

Programma Ruimtelijke en economische ontwikkeling

Wijzigingen t.o.v. peilmoment voorjaarsnota 2017:

- Privatisering gemeentelijke bouwplantoetsing: geactualiseerde tekst
- Uitbreiding taken Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek (OFGV): financieel vertaald middels motie M-3 Uitvoering taken vanuit inventarisatie voorjaarsnota 2017.

Privatisering gemeentelijke bouwplantoetsing

Het kabinet is voornemens om de bouwplantoetsing te privatiseren.

In verband hiermee heeft de 2e Kamer een wetsvoorstel goedgekeurd. Tijdens de behandeling van het wetsvoorstel in de 1e Kamer bleek er geen meerderheid voor het wetsvoorstel te zijn. Op verzoek van minister Plasterk (BZK) besloot de 1e Kamer op 11 juli 2017 de stemming over het wetsvoorstel kwaliteitsborging voor het bouwen uit te stellen.

Het is de verwachting dat een nieuw kabinet zich over dit wetsvoorstel buigt. Mogelijk komt er een novelle en moet het wetsvoorstel opnieuw door de Tweede Kamer worden behandeld. Dit betekent in elk geval dat gemeenten zeker tot 2019 verantwoordelijk blijven voor het toetsen aan de bouwtechnische voorschriften, zowel in het kader van vergunningverlening als van het toezicht op de uitvoering.

In de tussenfase naar de volledige invoering (naar verwachting van 2019 tot 2022) lopen gemeenten grotendeels de legesinkomsten mis, terwijl nog wel bouwtechnische kennis aanwezig moet blijven voor de projecten die niet onder de regeling vallen.

Zodra de beoogde privatisering volledig is ingevoerd (nu verwacht in 2022) hebben gemeenten geen legesinkomsten meer uit de toetsing aan de bouwtechnische voorschriften van aanvragen omgevingsvergunning voor bouwen. Voor de overige toetsingsgronden (bestemmingsplan, welstand, bouwverordening) mogen de gemeenten dan - even als nu - nog wel leges heffen.

Vanwege onzekerheid over het budgettaire nadeel wordt de bestaande nadeel risicopost gehandhaafd.

Financiën en algemene dekkingsmiddelen

Wijzigingen t.o.v. peilmoment actualisering voorjaarsnota 2017:

- -

Overige

Wijzigingen t.o.v. peilmoment voorjaarsnota 2017:

- Planschadeclaims: risicopost vervallen aangezien het beroep is ingetrokken en er voor het overige geen verzoeken zijn omtrent planschade.

Planschadeclaims

De gemeente kan een financieel risico lopen wanneer er schadevergoeding moet worden betaald uit hoofde van planschadeclaims op grond van de Wet ruimtelijke ordening.

In het kader van de eerste partiële herziening van het bestemmingsplan Hoofdwinkelcentrum is 16 september 2014 een verzoek om tegemoetkoming in planschade ingediend voor een aantal panden aan de Ceintuurbaan. Op 30 juni 2015 is, conform het advies van de extern deskundige, het verzoek afgewezen. Betrokkenen hebben hiertegen bezwaar gemaakt. Die bezwaren zijn op 10 maart 2016 ongegrond verklaard. Hiertegen is beroep bij de rechtbank ingesteld. Op 15 juni 2017 heeft de rechtbank echter laten weten dat het beroep is ingetrokken. Hiermee is de procedure dus beëindigd.

Voor het overige zijn er thans geen verzoeken om toekenning van een vergoeding wegens planschade als hier bedoeld aanhangig bij ons college dan wel waarop in bezwaar of beroep moet worden beslist.

De nadeel risicopost komt hierbij dus te vervallen

Invoering vennootschapsbelastingplicht.

Op 18 december 2014 heeft de Tweede Kamer en op 26 mei 2015 de Eerste Kamer de Wet modernisering Vennootschapsbelasting voor overheidsondernemingen aangenomen. De wet treedt 1 januari 2016 in werking. Volgens deze wet moeten overheden die winst of structureel overschotten behalen met activiteiten die concurreren met de markt, vanaf 1 januari 2016 in principe vennootschapsbelasting (25 procent) betalen. De wet brengt veel veranderingen met zich mee en overheden krijgen te maken met nieuwe fiscale verplichtingen en met administratieve lasten.

Het Ministerie van Financiën, de Belastingdienst, VNG (gemeenten), IPO (provincies) en UvW (waterschappen) hebben samengewerkt aan een implementatietraject. Doel daarvan is de administratieve lasten te beperken en om een afsprakenkader te ontwikkelen dat rechtszekerheid biedt.

De wet bevat een aantal algemene vrijstellingen en een aantal specifieke vrijstellingen. Een lijst met overheidstaken die buiten de belastingplicht vallen, komt er niet.

Onderlinge verrekening van winsten en verliezen tussen overheidsondernemingen is mogelijk. Zo betaalt een overheid geen winstbelasting voor een winstgevend onderdeel als er overall geen winst is.

Grondexploitaties worden belastingplichtig. Dit betekent dat waardeontwikkelingen die zijn toe te rekenen aan de periode *na aanvang* van de belastingplicht in de heffing worden betrokken wanneer deze worden gerealiseerd.

Afgelopen periode heeft onder begeleiding van een externe fiscaal adviseur een inventarisatie van de posten die mogelijk onder de vennootschapsbelasting gaan vallen plaatsgevonden. Op basis van de huidige stand van wetgeving is een zo goed mogelijke inschatting gemaakt van de belastingplicht voor de gemeente. In de jaarrekening 2016 is met deze belastingplicht rekening gehouden.

Ten aanzien van de toekomstige belastingplicht is niet aan te geven hoe deze zich ontwikkeld. Een en ander is met name afhankelijk van de mogelijkheden tot clustering van fiscaal verliesgevende en fiscaal winstgevende zaken.

De gemeenten krijgen geen compensatie in het gemeentefonds voor de vennootschapsbelasting die ze moeten gaan betalen. De nadeel risicopost blijft gehandhaafd.

Structureel ziekteverzuim

Binnen de organisatie is al langere tijd sprake van een hoog ziekteverzuim (ca 6%). Daar waar nodig moet, om de continuïteit van de werkzaamheden niet in gevaar te brengen, worden overgegaan tot de inhuur van externen voor de opvang van de werkzaamheden bij verschillende afdelingen. Daarbij wordt selectief omgegaan met inzet van externe vervangers en wordt in iedere situatie eerst gekeken of er alternatieve oplossingen kunnen worden bedacht. Daar waar geen uitstel mogelijk is moet tot de inzet van externe krachten worden overgegaan. Afgelopen jaren is ca 44% van de middel- tot langdurig zieken vervangen.

In een nog steeds vergrijzende organisatie, zo is ruim de helft van het personeel boven de 50, is het niet vreemd dat het aantal ernstige ziektes en het gemiddelde ziekteverzuim-percentages toeneemt.

Om voor zover mogelijk het toenemend ziekteverzuim beter in de grip te krijgen wordt gewerkt aan de actualisatie van het ziekteverzuimbeleid waarbij de focus met name zal liggen op het beïnvloedbare verzuim en versterking van de rol van het lijnmanagement bij de ziekteverzuimbegeleiding.

Er wordt vooralsnog een nadeel-risicopost opgenomen.